

N:o 41.

Ank. till Riksd. Kansli d. 26 April 1867, kl. 12 midd.

Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 2) Utlåtande N:o 6, i anledning af Kammarens återremiss af en del utaf Utskottets Utlåtande N:o 2 (N:o 16) angående motioner om ändring i Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862, rörande allmänt ordnande af presterskapets löneinkomster.

Sedan Herr *J. E. Johansson* uti väckt motion gjort framställning derom att de genom Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862 gifna föreskrifter angående presterskapets löneinkomster måtte i åtskilliga delar erhålla annan lydelse, och motionären, i sammanhang dermed, äfven uti Förordningens 11 § mom. 1, innehållande att "för uppbörd af församlingens afgifter till presterskapet, eger den utse en eller flera personer, hvilka, *emot ersättning af församlingen*, upptaga och under dess gemensamma ansvar till presterskapet aflemna och redovisa dessa afgifter", föreslagit den ändring, att nämnda uppbörd borde verkställas, "*emot två procents ersättning af de uppburna medlen*"; hade Utskottet, i Utlåtande N:o 2, anført att, då afgifterna, såsom motionären jemväl antagit, fortfarande borde med vissa belopp från församlingen utgå, samt, på det i Förordningen stadgade sätt, genom försorg af församlingen och under dess gemensamma ansvarighet till presterskapet aflemnas, det icke heller syntes lämpligt tillika bestämma, att såsom ersättning till församlingen för medlens uppbärande någon andel af uppbörds-summan finge afdragas, hvadan Utskottet tillstyrkte, att framställningen derom ej måtte till någon åtgärd föranleda.

Bih. till Riksd. Prot. 1867. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 24 Häft.

Detta ärende har af Andra Kammaren till Utskottet återremitterats, till stöd för hvilken åtgärd blifvit, under öfverläggningen, hufvudsakligen anfördt: att presterskapet, före lönernas reglering enligt 1862 års Förordning, måst för deras uppbärande vidkännas både tidsförlust, besvär och kostnad, och att således genom Förordningens stadgande derom, att, efter skedd lönerreglering, församlingen borde utgifva all ersättning för löneuppbörden, presterskapets inkomster i sjelfva verket blifvit ökade; att en sådan löneförhöjning på församlingens bekostnad vore obillig, enär det i hvad fall som helst borde tillhöra presterskapet sjelft att för utbekommande af sina egna löner vidkännas därför nödiga utgifter; samt att presterskapet gerna kunde utse de personer, åt hvilka de ville anförtro lönernas uppbärande, endast församlingen från utgifter i detta hänseende befriades.

Hvad nu angår sistnämnda erinran, eller att löneuppbörden kunde besörjas genom presterskapets egna ombud, torde Utskottet få fästa uppmärksamheten derpå, att Rikets Ständer, enligt underdånig skrifvelse den 26 September 1860, och Kongl. Maj:t, enligt nådigt Bref den 15 Juni 1861, gemensamt fastställt grunderna för reglering af presterskapets aflöning, dervid bland andra bestämmelser blifvit meddelad äfven den, att "*presterns inkomster böra, utan att ingå till Statsverket, i annan ordning än omedelbart ur den enskilde medborgarens händer komma prestern till godo*". Denna allmänna föreskrift, i öfverensstämmelse hvarmed 11 § i 1862 års Förordning sedermera blifvit affattad, afser sålunda att lönen skulle samlad komma prestern tillhanda, utan vidare medgifvande för prestern att sjelft eller genom ombud, såsom tillföre, i afseende å sin uppbörd hafva att skaffa med hvarje särskild löngifvare, allt i ändamål att medelst detta förändrade förfarande, som ytterligare skulle förenklas derigenom att lönen i allmänhet borde lemnas icke såsom förut i naturapersedlar, utan i penningar, förekomma anledning till tvister emellan löngifvare och löntagare, äfvensom andra med det äldre uppbördssättet förenade olägenheter. Återgång till hvad härutinnan förr varit vanligt skulle följaktligen rubba en af de mest giltiga och nödvändiga grunder, hvarpå 1862 års Förordning hvilar och den kan icke heller under något vilkor af Utskottet förordas.

Af de yttranden, som föranledt ärendets återremitterande till Utskottet, synes i öfrigt framgå det antagande, att vid redan verkställda regleringar af presterns löner det ej ifrågakommit, att beräkna något afdrag för den kostnad, dittills brukliga uppbördssätt kunnat tillskynda prestern; hvaraf åter följt att, enär de genom regleringen bestämda afgifter, enligt författningen, borde få af prestern kostnadsfritt emottagas, lönerna ock ansetts hafva derigenom blifvit till men för församlingen ökade. En sådan tillämpning af 1862 års förordning, der den egt rum, kan icke Utskottet för sin del finna grundad på gifna föreskrifter, enär, då förordningen stadgar att, i och för regleringen, tillförlitlig uppgift skall lemnas å de löneinkomster, hvaraf prestern är i åt-

njutande, denna sålunda föreskrifna utredning måste, så vida nöjaktig ledning för regleringen skall deraf kunna hemtas, noga upptaga lönebehållningen efter afdrag för alla tillbörliga utgifter och således äfven för dem, som möjligen äro förenade med den äldre lönen uppbärande, hvarefter den nya lönen bör med behörigt afseende äfven derå blifva fastställd. Och Utskottet hade derföre trott, att, sedan presterskapets löner genom reglering enligt 1862 års förordning blifvit till vissa belopp bestämda för att årligen af församlingen kontant utgifvas, det icke kunde förefinnas giltig anledning, hvarföre ej dessa löner derefter borde oförminskade presterskapet tillhandahållas, i likhet med hvad eljest sker i de fall, då tjänstemäns löner i penningar utgå.

Enär emellertid den åsigt gjort sig hos Kammaren gällande, att förhållandet i afseende å kostnaden för uppbörd af presterskapets löner borde på annat sätt genom särskild föreskrift ordnas, har Utskottet ansett sig böra söka ett uttryck för denna inom Kammaren uttalade mening och framställa ett dermed förenligt förslag, såvidt för ett sådant kunnat utfinnas något antagligt skäl. Härvid torde då komma i betraktande att, likasom de nya lönerregleringarne må anses befria presterskapet från hittills i allmänhet ej undviklig uppbörds-kostnad, så vinna ock derigenom församlingens medlemmar någon lättnad genom besparing af tid, besvär och körslor för naturapersedlars öfverlemnande. Om derföre, såsom motionären antagligen förutsatt, den efter skedd reglering vanliga utgiften för nya lönernas uppbärande kan beräknas till 2 procent, skulle det synas billigt att presterskapet finge häraf godtgöra 1 procent, och att församlingen ersatte all den öfriga uppbörds-kostnad, som kunde ifrågakomma, äfven om den öfverstege återstående 1 procent, helst en dylik utgift, fördelad på församlingens medlemmar, är vida mindre betungande, än då den ensamt en hvar utaf presterskapet påläggges.

Utskottet, som nu öfverlemnar detta ärende till afgörande af Andra Kammaren, — dock utan att tilltro sig meddela yttrande, huruvida ett förändradt stadgande i förevarande hänseende må ega tillämplighet äfven på de regleringar af presterskapets löner, som enligt förordningen af år 1862 redan försiggått, — skulle således föreställa sig, att, med anledning af hvad i ämnet förekommit, Kammaren kunde för sin del besluta,

att 11 § 1 mom. af Kongl. Förordningen den 11 Juli 1862, angående allmänt ordnande af presterskapets inkomster, skall erhålla följande förändrade lydelse: "För uppbörden af församlingens afgifter till presterskapet eger den utse en eller flere personer, hvilka upptaga och under församlingens gemensamma ansvar till presterskapet aflemna och redovisa dessa afgifter; och må härvid församlingen, såsom ersättning för

4 *Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 2) Utlåtande N:o 41.*

uppbörden, afdraga en procent af de uppburna medlen, hvar-
emot församlingen vidkännes den uppbördskostnad, som der-
utöfver erfordras.“

Stockholm den 25 April 1867.

På Utskottets vägnar:

Axel Bergström.

Reservation anmäld af Herr *Axel Bergström.*
